

D Ž V O D O V Á S P R Á V A

A. Všeobecná časť

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky predkladá do legislatívneho procesu návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 414/2012 Z. z. o obchodovaní s emisnými kvótami a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „návrh zákona“).

Hlavným nástrojom na znižovanie emisií skleníkových plynov vo veľkých priemyselných zariadeniach je európsky systém obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov (ďalej len „EU ETS“). Európska únia a jej členské štáty sa legislatívne zaviazali, že do roku 2030 znížia úroveň emisií skleníkových plynov po odpočítaní ich odstraňovania najmenej o 55 % oproti referenčnému roku 1990, pričom v rámci EU ETS má dôjsť k zníženiu o 62 % v porovnaní s rokom 2005. Zároveň sa EU ETS rozširuje o odvetvie námornej dopravy a zavádza sa nový systém obchodovania s emisnými kvótami pre odvetvie budov, odvetvie cestnej dopravy a ďalšie odvetvia, v ktorom sa má dosiahnuť zníženie emisií o 42 % do roku 2030 v porovnaní s rokom 2005.

Dňa 6. júna 2023 nadobudli účinnosť smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/959 z 10. mája 2023, ktorou sa mení smernica 2003/87/ES o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii a rozhodnutie (EÚ) 2015/1814 o zriadení a prevádzke trhovej stabilizačnej rezervy systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii a smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/958 z 10. mája 2023, ktorou sa mení smernica 2003/87/ES, pokiaľ ide o príspevok leteckej dopravy k cieľu Únie v oblasti znižovania emisií v celom hospodárstve a ktorou sa primerane vykonáva globálne trhové opatrenie. Cieľom je prispôsobiť doterajšie nastavenie systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii pre štvrté obchodovateľné obdobie (2021 – 2030), rozšírenie EU ETS a zavedenie nového systému obchodovania pre dosiahnutie celoeurópskeho redukčného cieľa.

Návrh zákona upravuje nové základné pojmy, zmeny bezodplatnej alokácie, postupné zrušenie bezodplatnej alokácie v letectve, využitie výnosu z aukcií, platnosť emisných kvót, implementuje nízkouhlíkové mechanizmy a ustanovuje pôsobnosť orgánov štátnej správy. Návrhom zákona sa zavádza nový systém obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi a nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými predpismi, medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná, čiastočne s právom Európskej únie.